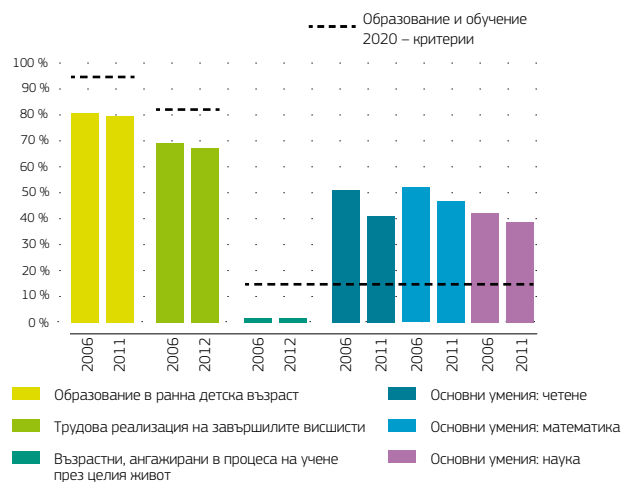

Какъв е напредъкът на България по отношение на критериите за 2020 г.?

Работната програма на ЕС относно Рамковата стратегия в областта на образованието и обучението включва следните критерии:

- > най-малко 82 % от завършилите висшисти постигат трудова реализация в рамките на три години;
- > най-малко 95 % от децата на възраст между четири години и започване на училище участват в образованието в ранна детска възраст;
- > делът на 15-годишните, които са с недостатъчни умения по четене, математика и точни науки, е по-малък от 15 %;
- > най-малко 15 % от възрастните между 25-64 години са ангажирани в процеса на учене през целия живот.

Фигура 2 Образование и обучение 2020 – критерии

Делът на малките деца, които завършват процеса на образование в ранна детска възраст, се понижи след 2006 г. и бе под средната стойност за ЕС, която през 2011 г. е 92,3%. Нивото на ангажиране на възрастните в процеса на учене през целия живот е едно от най-ниските в ЕС – имаше минимално подобрение след 2006 г. и процентът остана значително под средния за ЕС, който през 2012 г. е 9%. Високият процент на 15-годишните, които са с недостатъчни умения по четене, математика и точни науки, е проблем, тъй като стойностите за България са поне двойно по-високи от средните за ЕС.

► Нови начини на работа

В рамките на ново законодателство в България като главни цели за образованието са определени предприемачеството, творчеството и развиването на инициативност. Добра първа стъпка към усъвършенстване на практиките е въвеждането на допълнително продължаващо професионално развитие на учителите. Необходими са по-нататъшни стъпки, като например осъвременяване на учебната програма по педагогика в университетите, повече квалификационни курсове по време на работа и мерки за мотивиране и задържане на учителите и обучаващите, за да се избегне недостигът на служители.

Къде мога да намеря повече информация?

Информация относно „Преосмисляне на образованието: инвестиране в умения за постигане на по-добри социално-икономически резултати“ и данните, използвани в настоящата брошура, могат да се намерят на:

http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm

Посетете следните уебстраници за информация относно:

Цели на „Европа 2020“

http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_bg.htm

Критерии на „Образование и обучение 2020“

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/benchmarks_en.htm

Специфични препоръки за отделните държави

http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_bg.htm

Еразъм+

<http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all/>

Обзор на „Образование и обучение 2012“

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/monitor12_en.htm

Служба за публикации

ISBN 978-92-79-30613-6

9 789279 306136

doi:10.2766/23583

Европейска комисия – DG EAC – ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА – В-1049 Брюксел

NC-02-13-145-BG-N

Европейска комисия

Преосмисляне на образованието и България

Образование и обучение

Какво е „Преосмисляне на образованието“?

През 2012 г. Европейската комисия публикува нова визия за образованието с цел да помогне за възстановяването на икономическия растеж и конкурентоспособността. В тази визия се посочва по какъв начин системите за образование и обучение могат да осигурят подходящи умения за пазара на труда и да подкрепят хората в стремежа им да гарантират своето икономическо бъдеще и социално приобщаване.

В съобщението относно „Преосмисляне на образованието“ се идентифицира начинът, по който държавите членки могат да помогнат на възрастните да подобрят своите умения и да се ангажират в процеса на учене през целия живот, а на младите хора – да придобият необходимите умения, за да навлязат на пазара на труда или да създадат собствен бизнес. Приканват се заинтересованите страни, включително работодатели, професионални съюзи и други, да се включат по-активно в процесите на реформа.

За да насърчава икономическия растеж и иновациите, Европа трябва да инвестира повече в хората и техните умения. В момент на висока младежка безработица, съпътствана от два милиона незаети работни места в цяла Европа, от държавите членки се изисква не да съкращават бюджетите за образование, а да подобряват ефективността, като същевременно гарантират равнопоставеност и възможности за приобщаване.

Защо е необходима реформа?

До 2020 г. се очаква броят на работните места в ЕС, за които се изисква висше образование, да нарасне до 34% – като едновременно с това ще се наблюдава намаляване на броя на работните места, за които се изискват ниски нива на умения. Европейците ще имат все по-променлива и разнообразна кариера, в която от тях ще се очаква да мислят критично, да бъдат инициативни, да решават проблеми и да си сътрудничат в екип. Необходимо е в системите на образование и обучение да се обърне внимание на този нов вид трудова дейност.

Образователната реформа следва да:

- > доведе до поставяне на по-силен акцент върху учебните резултати, включително онези, придобити чрез висококачествено обучение в процеса на работа;
- > намали броя на преждевременно напускащите училище и да увеличи ангажирането в процеса на учене през целия живот;
- > предоставя повече подкрепа за преподавателските професии;
- > подобрява партньорствата между институциите за образование и обучение и работодателите.

По какъв начин „Преосмисляне на образованието“ подкрепя държавите членки?

В „Преосмисляне на образованието“ се представя ясна визия за подчертаване на важността на уменията, които са необходими за всички работни места, по-конкретно дигиталните, предприемаческите и езиковите умения. Набляга се на важността на стажовете, общоевропейско пространство на уменията и квалификациите и потенциала на ИКТ и образователните ресурси със свободен достъп, както и на по-голямата подкрепа (включително финансова) за партньорствата.

Посредством европейски цели и критерии всяка държава членка може да провери своя напредък в основни области, както и да прецени къде биха били необходими повече усилия.

» Европейски семестър – 2013 г.: специфични за държавите препоръки

В партньорство с Европейската комисия България съгласува пакет от препоръки за 2013 г. в съответствие с „Преосмисляне на образованието“. Той включва реформа на сектора на висшето образование с цел да се отговори на потребностите на пазара на труда, както и повече усилия за подкрепа на младите хора и децата от общности в неравностойно положение.

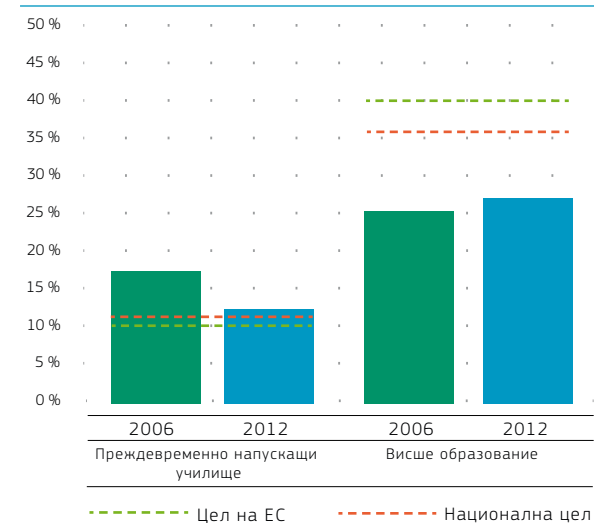
Какъв е напредъкът на България по отношение на целите на „Европа 2020“?

Европа има две цели за образованието до 2020 г. Те са:

- > да се намалят нивата на преждевременно напускащите училище под 10%;
- > да се гарантира, че поне 40% от 30-34-годишните завършват висше образование.

Тези европейски цели са свързани с национални цели, които отразяват различни обстоятелства и традиции – целите на България са 11% и 36%^[1].

Фигура 1 цели „Европа 2020“

През 2012 г. България слабо надвиши средните резултати за ЕС от 12,6% по отношение на частта от младите хора, които преждевременно напускат училище. В резултат на устойчиво подобрение след 2006 г. бяха предприети стъпки към постигане на националната цел за 2020 г. от 11%, макар че през 2012 г. имаше малък обрат в напредъка. Процентът на 30-34-годишните, които завършват висше образование, обаче се увеличава много бавно, като през 2012 г. беше отбелязано намаление. Нивото остава значително под средното за ЕС, което е 35,8%.

[1] Всички данни са от Европейска комисия, Работен документ на службите, „Преосмисляне на образованието“ – анализ по държави, 2012 г.